

Bruxelles, 6 februarie 2023
(OR. en)

6086/23

Dosar interinstituțional:
2023/0022(NLE)

PI 10
AGRI 43

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	6 februarie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 54 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE A CONSILIULUI de modificare a Deciziei (UE) 2019/1754 a Consiliului privind aderarea Uniunii Europene la Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 54 final.

Anexă: COM(2023) 54 final



COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 6.2.2023
COM(2023) 54 final

2023/0022 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**de modificare a Deciziei (UE) 2019/1754 a Consiliului privind aderarea Uniunii
Europene la Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona privind denumirile de
origine și indicațiile geografice**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Acordul de la Lisabona din 1958 privind protecția și înregistrarea internațională a denumirilor de origine a creat o uniune specială („Uniunea specială”) în cadrul Uniunii pentru Protecția Proprietății Industriale care a fost instituită prin Convenția pentru protecția proprietății industriale semnată la Paris la 20 martie 1883 („Convenția de la Paris”). Părțile sale contractante sunt obligate să protejeze, pe teritoriile lor, denumirile de origine ale produselor celorlalte părți contractante recunoscute și protejate ca atare în țara de origine și înregistrate la Biroul internațional al OMPI, cu excepția cazului în care acestea declară, în termen de 1 an de la cererea de înregistrare, că nu pot asigura protecția.

Acordul de la Lisabona a fost revizuit în perioada 2009-2015. Scopul a fost (i) îmbunătățirea cadrului actual; (ii) includerea unor dispoziții care să precizeze că sistemul de la Lisabona se aplică și indicațiilor geografice (IG) și (iii) includerea posibilității de aderare a unor organizații interguvernamentale precum UE. Conferința diplomatică a OMPI a avut loc la Geneva în perioada 11-21 mai 2015. La 20 mai 2015, în urma conferinței s-a adoptat Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice (denumit în continuare „Actul de la Geneva”).

La 27 iulie 2018, Comisia a formulat o propunere de Decizie a Consiliului privind aderarea Uniunii Europene la Actul de la Geneva [documentul COM(2018) 350 final], pe baza articolului 207 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și a articolului 218 alineatul (6) litera (a) din TFUE. Date fiind competențele exclusive ale Uniunii Europene în ceea ce privește negocierea actului în cauză, propunerea prevedea ca doar Uniunea Europeană să adere la acesta.

La 15 martie 2019, Consiliul a trimis Parlamentului European un proiect de decizie a Consiliului privind aderarea Uniunii Europene la Actul de la Geneva, prin care autoriza toate statele membre care doresc acest lucru să adere la actul respectiv împreună cu Uniunea Europeană. La 16 aprilie 2019, Parlamentul a aprobat proiectul de decizie.

Întrucât Comisia nu a sprijinit proiectul respectiv, Consiliul a adoptat în unanimitate Decizia (UE) 2019/1754 la 7 octombrie 2019, în conformitate cu articolul 293 alineatul (1) din TFUE.

Articolul 3 din Decizia (UE) 2019/1754 prevede următoarele:

„Statele membre care doresc să facă acest lucru sunt autorizate să ratifice Actul de la Geneva sau să adere la acesta, după caz, împreună cu Uniunea [Europeană], în interesul Uniunii [Europene] și cu respectarea deplină a competenței exclusive a acesteia.”

Articolul 4 alineatul (1) din aceeași decizie precizează:

„În cadrul Uniunii speciale, Uniunea [Europeană] și toate statele membre care ratifică Actul de la Geneva sau aderă la acesta în temeiul articolului 3 din prezenta decizie sunt reprezentate de Comisie în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) din TUE. Uniunea [Europeană] este responsabilă de garantarea exercitării drepturilor și a îndeplinirii obligațiilor Uniunii [Europene] și ale statelor membre care ratifică Actul de la Geneva sau aderă la acesta în temeiul articolului 3 din prezenta decizie.”

Într-o declarație consemnată în procesul-verbal al Consiliului referitor la adoptarea deciziei respective, Comisia, pe de o parte, a obiectat față de posibilitatea ca toate statele membre UE care doresc acest lucru să fie autorizate să ratifice Actul de la Geneva sau să adere la acesta împreună cu Uniunea Europeană și, pe de altă parte, a declarat că ar fi fost pregătită să fie de acord ca cele șapte state membre care fuseseră părți la Acordul de la Lisabona pentru mult timp și dețineau drepturi extensive de proprietate intelectuală înregistrate în temeiul acordului respectiv să fi putut fi autorizate să adere la Actul de la Geneva în interesul Uniunii Europene.

Uniunea Europeană și-a depus instrumentul de aderare la Actul de la Geneva la 26 noiembrie 2019, ceea ce a făcut ca numărul de membri să ajungă la cel necesar de cinci pentru intrarea în vigoare. Actul de la Geneva a intrat în vigoare după trei luni, la 26 februarie 2020.

La 17 ianuarie 2020, Comisia a introdus o acțiune în temeiul articolului 263 din TFUE, prin care solicita anularea parțială a Deciziei (UE) 2019/1754. Comisia a contestat decizia Consiliului în fața Curții de Justiție din principalul motiv că Consiliul a încălcat principiul de atribuire a competențelor și dreptul de inițiativă al Comisiei. Deși a solicitat Curții de Justiție să anuleze Decizia (UE) 2019/1754 în măsura în care aceasta autorizează toate statele membre să adere la Actul de la Geneva, Comisia a solicitat totodată Curții să mențină efectele deciziei pentru cele șapte state membre care sunt deja membre ale Acordului de la Lisabona. Statele membre respective și-ar pierde altfel drepturile de prioritate legate denumirile de origine deja înregistrate în numele lor în temeiul Acordului de la Lisabona.

Curtea de Justiție și-a pronunțat hotărârea la 22 noiembrie 2022. În principal, Curtea a urmat argumentele înaintate de Comisie și concluziile avocatului general din 19 mai 2022. Curtea a recunoscut în special în constatările pe fond că este necesară păstrarea seniorității și a continuității protecției denumirilor de origine înregistrate în temeiul Acordului de la Lisabona în cele șapte state membre care sunt deja părți la acordul în cauză, în special, în conformitate cu principiul cooperării loiale între Uniunea Europeană și statele sale membre prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din TUE, în scopul de a se proteja drepturile dobândite care decurg din aceste înregistrări naționale.

Curtea a anulat articolul 3 și, în măsura în care conține trimiteri la statele membre, articolul 4 din Decizia (UE) 2019/1754 din 7 octombrie 2019 privind aderarea Uniunii Europene la Actul de la Geneva.

Curtea a declarat că efectele părților din Decizia (UE) 2019/1754 care au fost anulate trebuie menținute doar în măsura în care se referă la statele membre care, la data pronunțării hotărârii, au utilizat deja autorizarea menționată la articolul 3 din decizia respectivă de a ratifica Actul de la Geneva sau a adera la acesta, împreună cu Uniunea Europeană, până la intrarea în vigoare, într-o perioadă de timp rezonabilă care nu trebuie să depășească șase luni începând de la acea dată, a unei noi decizii a Consiliului.

Prin urmare, este necesar să se adopte modificări la Decizia (UE) 2019/1754 în termen de șase luni, pentru ca statele membre care sunt membre ale Acordului de la Lisabona să poată fi și membre ale Actului de la Geneva, în scopul de a se asigura că aceste state își pot păstra drepturile de prioritate legate de denumirile de origine deja înregistrate în numele lor în temeiul Acordului de la Lisabona.

Prezenta propunere prezintă aceste modificări sugerate.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică**

În ceea ce privește produsele agricole, UE a instituit sisteme uniforme și exhaustive de protecție a indicațiilor geografice pentru vinuri (1970), băuturi spirtoase (1989), vinuri aromatizate (1991) și alte produse agricole și alimentare (1992). Prin intermediul acestor sisteme, denumirile protejate pentru produsele vizate beneficiază de o protecție amplă pe întregul teritoriu al UE, pe baza unui proces care implică o cerere unică de înregistrare. Dispozițiile esențiale sunt în prezent prevăzute pentru vin în Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 din 17 decembrie 2013, pentru băuturi spirtoase în Regulamentul (UE) 2019/787 din 17 aprilie 2019 și pentru produse agricole și alimentare și vinuri aromatizate în Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 din 21 noiembrie 2012.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea este în concordanță cu politica generală a UE de promovare și consolidare a protecției indicațiilor geografice prin acorduri bilaterale, regionale și multilaterale.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

Având în vedere obiectul tratatului, decizia Consiliului trebuie să se bazeze pe articolul 207 și pe articolul 218 alineatul (6) litera (a) punctul (v) din TFUE.

- **Subsidiaritate (pentru competența neexclusivă)**

Conform articolului 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, principiul subsidiarității nu se aplică în domeniile de competență exclusivă a UE.

- **Proporționalitate**

Modificările sugerate sunt necesare pentru păstrarea seniorității și a continuității protecției denumirilor de origine înregistrate în temeiul Acordului de la Lisabona în cele șapte state membre care sunt deja părți la acordul în cauză, în special, în conformitate cu principiul cooperării loiale între Uniunea Europeană și statele sale membre prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din TUE, în scopul de a se proteja drepturile dobândite care decurg din aceste înregistrări naționale.

- **Alegerea instrumentului**

O decizie a Consiliului de modificare a Deciziei (UE) 2019/1754 reprezintă instrumentul juridic adecvat, având în vedere articolul 28 (Condiții și modalități pentru a deveni parte la prezentul act) din Actul de la Geneva. Având în vedere obiectul tratatului, decizia de modificare a Consiliului trebuie să se bazeze pe articolul 207 și pe articolul 218 alineatul (6) din TFUE.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX-POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluări ex-post/verificarea adecvării legislației existente**

Nu se aplică.

- **Consultări cu părțile interesate**

Foaia de parcurs privind aderarea UE la Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice a fost publicată la 21 decembrie 2017, cu un termen-limită pentru observațiile părților interesate fixat pentru 18 ianuarie 2018. S-au primit 8 observații.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Nu se aplică.

- **Evaluarea impactului**

Orientările privind o mai bună legiferare clarifică faptul că o evaluare a impactului ar trebui efectuată numai dacă este utilă, analizându-se situația de la caz la caz. În principiu, nu este necesară nicio evaluare a impactului atunci când Comisia dispune de puține opțiuni sau nu dispune de nicio opțiune. Acest lucru se întâmplă în cazul de față, având în vedere că hotărârea Curții din 22 noiembrie 2022 impune luarea de măsuri rapide în vederea adoptării unei decizii a Consiliului de modificare a Deciziei (UE) 2019/1754 a Consiliului care să protejeze drepturile statelor membre în cauză.

- **Adecvarea și simplificarea reglementărilor**

Nu se aplică.

- **Drepturi fundamentale**

Aderarea Uniunii la Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona va contribui la respectarea articolului 17 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care prevede protecția proprietății intelectuale.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Nu se aplică.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Nu se aplică.

- **Documente explicative (în cazul directivelor)**

Nu se aplică.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Nu se aplică.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei (UE) 2019/1754 a Consiliului privind aderarea Uniunii Europene la Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 coroborat cu articolul 218 alineatul (6) litera (a),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere acordul Parlamentului European,

întrucât:

- (1) Acordul de la Lisabona privind protecția și înregistrarea internațională a denumirilor de origine din 31 octombrie 1958 („Acordul de la Lisabona”) este un tratat administrat de Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI). Acordul de la Lisabona creează o uniune specială („Uniunea specială”) în cadrul Uniunii pentru Protecția Proprietății Industriale. Acordul este deschis părților la Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale. Părțile sale contractante sunt obligate să protejeze, pe teritoriile lor, denumirile de origine ale produselor celorlalte părți contractante recunoscute și protejate ca atare în țara de origine și înregistrate la Biroul internațional al OMPI, cu excepția cazului în care acestea declară, în termen de un an de la cererea de înregistrare, că nu pot asigura protecția.
- (2) Șapte state membre sunt părți la Acordul de la Lisabona, și anume Bulgaria, Cehia, Franța, Italia, Ungaria, Portugalia și Slovacia. Uniunea în sine nu este parte la Acordul de la Lisabona, întrucât numai statele pot adera la acord.
- (3) În urma unei revizuirii a Acordului de la Lisabona, în urma Conferinței diplomatice a OMPI s-a adoptat, la 20 mai 2015, Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice („Actul de la Geneva”). Actul de la Geneva extinde protecția denumirilor de origine la toate indicațiile geografice și permite organizațiilor interguvernamentale să devină părți contractante la acesta.
- (4) Prin hotărârea din 25 octombrie 2017¹, Curtea a statuat că negocierile Actului de la Geneva au ținut de competența exclusivă conferită Uniunii Europene prin articolul 3 alineatul (1) din TFUE în domeniul politicii comerciale comune menționate la articolul 207 alineatul (1) din TFUE.
- (5) La 27 iulie 2018, Comisia a formulat o propunere de decizie a Consiliului privind aderarea Uniunii Europene la Actul de la Geneva² pe baza articolului 207 și a articolului 218 alineatul (6) litera (a) din Tratatul privind funcționarea Uniunii

¹ Hotărârea Curții de Justiție din 25 octombrie 2017, *Comisia/Consiliul (Acordul de la Lisabona revizuit)*, C-389/15, EU:C:2017:798.

² COM(2018) 350 final

Europene (TFUE). Date fiind competențele exclusive ale Uniunii Europene în ceea ce privește negocierea actului în cauză, propunerea prevedea ca doar Uniunea Europeană să adere la acesta.

- (6) La 7 octombrie 2019, Consiliul a adoptat în unanimitate Decizia (UE) 2019/1754³ privind aderarea Uniunii Europene la Actul de la Geneva în conformitate cu articolul 293 alineatul (1) din TFUE. Articolul 3 din acea decizie prevede că statele membre care doresc să facă acest lucru sunt autorizate să ratifice Actul de la Geneva sau să adere la acesta împreună cu Uniunea. Articolul 4 din decizie prevede că, în cadrul Uniunii speciale, Uniunea și toate statele membre care ratifică Actul de la Geneva sau aderă la acesta sunt reprezentate de Comisie în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). De asemenea, articolul 4 prevede că Uniunea este responsabilă de garantarea exercitării drepturilor și a îndeplinirii obligațiilor Uniunii și ale statelor membre care ratifică Actul de la Geneva sau aderă la acesta.
- (7) Într-o declarație consemnată în procesul-verbal al Consiliului referitor la adoptarea Deciziei (UE) 2019/1754, Comisia a formulat obiecții față de posibilitatea ca toate statele membre să fie autorizate să ratifice Actul de la Geneva sau să adere la acesta împreună cu Uniunea. Comisia a afirmat însă totodată că ar fi fost pregătită să fie de acord ca cele șapte state membre care sunt părți la Acordul de la Lisabona și care dețin drepturi de proprietate intelectuală extinse înregistrate în temeiul acordului respectiv să poată fi autorizate să adere la Actul de la Geneva în interesul Uniunii.
- (8) Actul de la Geneva a intrat în vigoare la 26 februarie 2020, la trei luni după ce Uniunea Europeană și-a depus instrumentul de aderare, ceea ce a făcut ca numărul de membri să ajungă la cel necesar de cinci.
- (9) La 17 ianuarie 2020, Comisia a introdus o acțiune în temeiul articolului 263 din TFUE, prin care solicita anularea parțială a Deciziei (UE) 2019/1754. Comisia a contestat decizia în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene din principalul motiv că Consiliul a încălcat principiul de atribuire a competențelor și dreptul de inițiativă al Comisiei și, în al doilea rând, din cauza unei încălcări a articolului 2 alineatul (1) și a articolului 207 din TFUE și a obligației de motivare.
- (10) Solicitând Curții de Justiție să anuleze Decizia (UE) 2019/1754 deoarece aceasta autorizează toate statele membre să adere la Actul de la Geneva, Comisia a solicitat totodată Curții să mențină efectele deciziei pentru cele șapte state membre care sunt deja membre ale Acordului de la Lisabona. Ar contraveni interesului Uniunii să se piardă drepturile de prioritate legate de denumirile de origine deja înregistrate de aceste state membre în temeiul Acordului de la Lisabona.
- (11) Curtea de Justiție și-a pronunțat hotărârea la 22 noiembrie 2022⁴. Curtea a anulat articolul 3 și, în măsura în care conține trimiteri la statele membre, articolul 4 din Decizia (UE) 2019/1754.
- (12) Cu toate acestea, hotărârea Curții admite și necesitatea de a păstra senioritatea și continuitatea protecției denumirilor de origine înregistrate în temeiul Acordului de la Lisabona în cele șapte state membre care sunt deja părți la acest acord. Curtea a declarat, prin urmare, că efectele părților anulate din Decizia 2019/1754 trebuie

³ Decizia 2019/1754 a Consiliului din 7 octombrie 2019 privind aderarea Uniunii Europene la Actul de la Geneva (JO L 271, 24.10. 2019, p. 12).

⁴ Hotărârea Curții de Justiție din 22 noiembrie 2022, *Comisia/Consiliul*, C-24/20, ECLI:EU:C:2022:911.

menținute pentru statele membre care au utilizat deja autorizarea de a ratifica Actul de la Geneva sau de a adera la acesta până la intrarea în vigoare, într-un termen rezonabil de maximum șase luni, a unei decizii noi a Consiliului.

- (13) Dată fiind competența exclusivă a Uniunii și posibilitatea ca Uniunea să adere la Actul de la Geneva, statele membre pot fi autorizate doar în situații justificate în mod strict și excepționale, cu condiția ca această participare să fie justificată în mod corespunzător, în interesul Uniunii, să adere, împreună cu Uniunea, iar această aderare trebuie să rămână limitată din punct de vedere funcțional.
- (14) Articolul 11 din Regulamentul (UE) 2019/1753⁵ prevede dispoziții tranzitorii pentru denumirile de origine originare din statele membre deja înregistrate în temeiul Acordului de la Lisabona. Pe baza acestor dispoziții, cele șapte state membre care sunt părți la Acordul de la Lisabona au notificat Comisiei, până la 14 noiembrie 2022, decizia lor de a solicita înregistrarea internațională în temeiul Actului de la Geneva a denumirilor de origine deja înregistrate în temeiul Acordului de la Lisabona.
- (15) Prin urmare, este necesar să se modifice Decizia (UE) 2019/1754 în scopul ca, cu respectarea deplină a competenței exclusive a Uniunii, cele șapte state membre care sunt membre ale Acordului de la Lisabona din perioada anterioară Actului de la Geneva să fie autorizate să ratifice și Actul de la Geneva sau să adere la acesta, în măsura strictă în care acest lucru este necesar pentru a se păstra, în interesul Uniunii, drepturile de prioritate legate de denumirile de origine deja înregistrate de aceste state membre în temeiul Acordului de la Lisabona.
- (16) Prin urmare, Decizia (UE) 2019/1754 trebuie modificată în consecință,
- ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Modificări aduse Deciziei (UE) 2019/1754 a Consiliului

Decizia (UE) 2019/1754 se modifică după cum urmează:

- (1) Articolul 3 se înlocuiește cu următorul text:
- „Statele membre care erau părți la Acordul de la Lisabona la 26 februarie 2020⁶ sunt autorizate ca, cu deplina respectare a competenței exclusive a Uniunii, să ratifice Actul de la Geneva sau să adere la acesta împreună cu Uniunea, în măsura strictă în care această aderare este necesară pentru a se păstra, în interesul Uniunii, drepturile de prioritate legate de denumirile de origine care fuseseră deja înregistrate anterior de aceste state membre în temeiul Acordului de la Lisabona și pentru a se respecta obligațiile prevăzute la articolul 11 din Regulamentul (UE) 2019/1753.”;
- (2) la articolul 4 alineatul (1), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

⁵ Regulamentul (UE) 2019/1753 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2019 privind acțiunile Uniunii în urma aderării acesteia la Actul de la Geneva al Acordului de la Lisabona privind denumirile de origine și indicațiile geografice (JO L 271, 24.10. 2019, p. 1).

⁶ Bulgaria, Cehia, Franța, Italia, Ungaria, Portugalia și Slovacia.

„În cadrul Uniunii speciale, Uniunea și statele membre care au ratificat Actul de la Geneva sau au aderat la acesta în temeiul articolului 3 din prezenta decizie sunt reprezentate de Comisie în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) din TUE. Uniunea este responsabilă de garantarea exercitării drepturilor și a îndeplinirii obligațiilor Uniunii în temeiul articolului 3 din prezenta decizie.”.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în a șaptea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*